

Tytuł: Oczekiwania rodziców i praktyka stosowania probiotyków u dzieci w trakcie antybiotykoterapii / Parents expectations and practice of probiotics use in children during antibiotic therapy

Słowa kluczowe: BIEGUNKA POANTYBIOTYKOWA ANTYBIOTYKOTERAPIA PROBIOTYK

Keywords: ANTIBIOTIC THERAPY ANTIBIOTIC ASSOCIATED DIARRHEA (AAD) PROBIOTIC

Autorzy:

Marek Woynarowski - <p>Grupa ds. badań klinicznych w populacji pediatrycznej Stowarzyszenie na Rzecz Dobrej Praktyki Badań Klinicznych w Polsce (www.gcppl.org.pl)</p>

Justyna Pietrak - Katedra i Zakład Wieku Rozwojowego Uniwersytetu Medycznego w Lublinie

Jarosław Kierkuś - <p>Klinika Gastroenterologii, Hepatologii, Zaburzeń Odżywiania i Pediatrii, Instytut „Pomnik – Centrum Zdrowia Dziecka”, Warszawa</p>

Jolanta Lewandowska - Prywatna Praktyka Lekarska Gabinet Pediatryczny Jolanta Lewandowska, Legionowo

Katarzyna Walicka-Serzysko - Klinika i Zakład Mukowiscydozy, Instytut Matki i Dziecka, Warszawa, Centrum Leczenia Mukowiscydozy – Kliniczny Oddział Chorób Płuc, Samodzielny Zespół Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej im. Dzieci Warszawy, Dziekanów Leśny

Małgorzata Gołkowska - Centrum Medyczne Baby Clinic, Warszawa

Aldona Cerega - Gabinet Lekarski Aldona Ceregra, Warszawa

Iwona Socha - NZOZ OPTIMA Iwona Socha, Grodzisk Mazowiecki

Danuta Czwarnowska-Malon - NZOZ Przychodnia Lekarska VITA MED, Warszawa

Ewa Godowska - NZOZ „MEDICUS” s.c., Podkowa Leśna

Zofia Lipińska - NZOZ „MEDICUS” s.c., Podkowa Leśna

Sławomir Surowiec - SZPZ Lecznictwa Otwartego, Przychodnia Rejonowa nr 1, Warszawa-Wesoła

Małgorzata Gniadzik - Pediatryczny Gabinet Lekarski Małgorzata Gniadzik, Warszawa

Małgorzata Sawicka-Parobczyk - Prywatna Specjalistyczna Praktyka Lekarska, Podkowa Leśna

Sebastian Joński-Jastrzebowski - NZOZ Ośrodek Zdrowia w Brwinowie

Bożena Kuran - Medical Network sp. j., Warszawa

Agnieszka Olek - Medical Network S.A. Warszawa

Agnieszka Wegner - Klinika Gastroenterologii, Hepatologii i Immunologii, Instytut „Pomnik – Centrum Zdrowia Dziecka”

Piotr Socha

Streszczenie:

Wprowadzenie: Probiotyki są powszechnie dostępnymi preparatami liofilizowanych bakterii, którym przypisuje się działanie prozdrowotne. Wśród licznych wskazań do ich stosowania wymienia się zapobieganie komplikacjom żołądkowo-jelitowym występującym w trakcie antybiotykoterapii.

Cel: Celem pracy było zebranie informacji o powikłaniach żołądkowo-jelitowych u dzieci w trakcie antybiotykoterapii, oczekiwaniach rodziców dzieci w stosunku do probiotyków oraz praktyce ich zalecania przez lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej.

Metody: Badanie przeprowadzono metodą ankietową w 13 przychodniach POZ. Uzyskano opinie 13 lekarzy oraz 419 rodziców dzieci, które zgłosiły się do przychodni z powodu infekcji i otrzymały zalecenie leczenia antybiotykiem.

Wyniki: 13% dzieci regularnie otrzymywało preparat probiotyku. Tylko 8% rodziców stwierdziło, że u dziecka występują biegunki w czasie antybiotykoterapii, a mimo to aż 87% rodziców oczekuje, że w czasie antybiotykoterapii będzie stosowany probiotyk. Ponad połowa lekarzy (7/13) szacuje, że powikłania żołądkowo-jelitowe występują nie częściej niż u 10% dzieci leczonych antybiotykiem, jednak większość (9/13) zawsze zaleca stosowanie probiotyków podczas antybiotykoterapii. W opinii lekarzy większość pacjentów spodziewa się, że w trakcie leczenia antybiotykiem zostanie zalecone stosowanie probiotyku.

Wnioski: Mimo że w ocenie lekarzy i rodziców częstość występowania biegunki towarzyszącej antybiotykoterapii nie przekracza 10%, to podaż probiotyków stała się standardowym postępowaniem zalecanym przez lekarzy i oczekiwanym przez rodziców dzieci leczonych antybiotykiem.

Abstract:

Introduction: Probiotics are commonly available preparations of freeze-dried bacteria. It is believed that probiotics have health-promoting effects.

Among numerous indications to use probiotics, prevention of gastrointestinal complications occurring during antibiotic therapy is commonly recognized.

Objective: The aim of this study was to collect information about gastrointestinal complications in children treated with antibiotics, the expectations of the parents in relation to probiotic administration and physician's practice of probiotic recommendations.

Methods: A questionnaire survey was conducted in 13 primary care clinics. 13 doctors and 419 parents of children visiting the clinic due to infection requiring antibiotic treatment participated in this survey.

Results: 13% of children received probiotic regularly. Only 8% of parents declared that their child had diarrhea during antibiotic treatment but still up to 87% of parents expect that probiotic will be used during antibiotic therapy. More than half of physicians (7/13) estimate that gastrointestinal complications of antibiotic therapy occur in less than 10% of children but most of them (9/13) always recommends the use of probiotics during antibiotic therapy. In the opinion of doctors majority of parents expects that probiotics will be recommended during antibiotic treatment.

Conclusions: Even if physicians and parents estimate the incidence of diarrhea, accompanying antibiotic treatment not to exceed 10% the probiotic supplementation has become standard practice recommended by doctors and expected by parents of children treated with antibiotics.